

Af: Siri Jolander Kirstein, introduktionlæge i mave- og tarmkirurgi, Aalborg Universitetshospital, talsperson for Gruppen af Yngste Læger, Yngre Læger og Sara Radl, HU-læge i almen medicin, næstforperson i Yngre Læger og forperson for Almen Praksisudvalget - smh.ylbest@DADL.DK

KBU-læger skal tidligere i almen praksis

Med den politiske aftale "En bedre psykiatri" fra november 2023 blev det besluttet, at psykiatrien igen skulle indføres i den kliniske basisuddannelse (KBU) efter at være blevet udfaset over en årrække til fordel for almen medicin. Den nye aftale fastlægger, at alle KBU-forløb skal indeholde et ophold i almen praksis, men nu skal 10 % af forløbene foregå i psykiatrien og ikke på en somatisk afdeling, som vi kender det i dag. Man forventer desuden, at forløbene i psykiatrien vil ligge som uddannelsens anden del, og at de forløb, der indeholder psykiatri, derfor vil starte i almen praksis. Det betyder altså, at almen praksis fremadrettet skal modtage KBU-læger, der ikke nødvendigvis har anden klinisk erfaring end den, de har fået gennem klinikophold under stu-

diet, og som derfor skal træde deres første lægeskridt i almen praksis. Det bliver en stor og vigtig opgave for almen praksis.

I Yngre Læger laver vi hvert år en undersøgelse blandt KBU-lægerne, hvor vi spørger dem, hvordan de oplevede starten på deres lægeliv. I lyset af den forestående ændring af KBU-forløbene, synes vi, at svarene er mere relevante end nogensinde. For hvordan sikrer vi den bedst mulige start på lægelivet? Hvordan klæder vi dem bedst muligt fagligt på? Og hvordan viser vi vores yngste kollegaer, at lægelivet i almen praksis også er vejen for dem? Vi har udvalgt tre områder, der – i vores øjne – giver stof til eftertanke: supervision og feedback, introduktion til arbejdet og ensomhed.

God supervision i almen praksis

Som i tidligere undersøgelser peger KBU-lægerne på, at de får god supervision og feedback i almen praksis. Henholdsvis 31 % og 40 % svarer, at de i høj eller i meget høj grad finder omfanget af supervision og feedback passende. Cirka 1 ud af ti (11 %) svarer, at de slet ikke eller i lav grad finder omfanget af supervision og feedback passende.

Oplevelsen af tilstrækkelig super-

vision og feedback er afgørende for, om man har et godt uddannelsesforløb. Det ses tydeligt i undersøgelsen, at de KBU-læger, der har haft et godt ophold i almen praksis, fremhæver supervision og feedback, som én af årsagerne hertil. Omvendt er manglende supervision ét af omdrejningspunkterne hos dem, der har haft et dårligt ophold i almen praksis.

FAKTA OM KBU-UNDERSØGELSEN

- Undersøgelsen laves af Gruppen af Yngste Læger (GYL) under Yngre Læger.
- Undersøgelsen foretages blandt de læger, der halvandet år forinden har færdiggjort deres studie og har opnået ret til selvstændigt virke.
- Undersøgelsen udsendes to gange årligt, og svarene samles i én årlig opgørelse.
- Denne undersøgelse omfatter svar fra december 2023 og april 2024.
- I alt 35 % af de inviterede læger har svaret på den seneste undersøgelse.
- I alt 99 % af alle forløbene indeholdt et ophold i almen praksis.

Og hvordan viser vi vores yngste kollegaer, at lægelivet i almen praksis også er vejen for dem?

Introduktion til arbejdsopgaverne

Spøger vi KBU-lægerne, hvordan de er blevet introduceret til deres arbejdsopgaver, og om introduktionen var brugbar og tilstrækkelig, svarer de fleste ja. Men næsten hver femte (18 %) svarer faktisk, at introduktionen i lav grad eller slet ikke var tilstrækkelig og brugbar.

Det er naturligvis vigtigt, at man introduceres til det arbejde, man skal udføre. Opgaven bliver endnu vigtigere, når en del af KBU-lægerne skal starte deres lægeliv i almen praksis. Hvordan sikrer vi det?

Føler sig ensomme

I alt føler over halvdelen af KBU-lægerne sig ensomme i løbet af deres ophold i almen praksis: 22 % føler nogen grad af ensomhed, 19 % føler en høj grad af ensomhed, mens 15 % føler en meget høj grad af ensomhed. Følelsen af ensomhed har flere årsager.

Nogle fortæller, at de pendler langt eller er flyttet til en anden del af landet pga. lodtrækningsnummeret, andre at selve arbejdsgangen i almen praksis med selvstændige konsultationer er ensom. Det er måske faktorer, der kan være svære at ændre. Men andre nævner, at man som eneste yngre læge i almen praksis kan mangle jævnaldrende kollegaer. De savner et fællesskab af yngre læger og nogle at spejle sig i. Nogle nævner, at pauser

ikke prioriteres. Det skyldes måske, at tutorlægen har for travlt, eller måske har KBU-lægen ikke selv for meget på sit program. Men når man ikke mødes regelmæssigt med sine kollegaer, føles arbejdsdagen ensom. Desuden kan det (særligt) i mindre klinikker skabe en stor følelse af ensomhed, hvis der er konflikter mellem tutorlægen og personalet. Slutteligt beskriver nogle KBU-læger også, at de savner at føle sig som en del af et team, og at manglende interesse i den enkelte som person også kan medvirke til en følelse af ensomhed.

Opholdene er ikke kun gode

Langt de fleste, faktisk syv ud af ti, angiver at have haft et godt eller et meget godt ophold i almen praksis. Rigtig mange oplever at blive bekræftet i, at de gerne vil være almenmedicinere. Rigtig mange oplever at have gode kollegaer, et godt fællesskab og at få god supervision og faglig udvikling. Det er positivt. Men der er også en betydelig andel, ca. 17 %, der angiver at have haft et dårligt eller et meget dårligt ophold i almen praksis.

Når der spørges ind til årsagen [til et dårligt forløb], er svarene overvejende: følelsen af ensomhed, manglende vejledning og supervision, travlhed (for mange patienter i timen) og manglende fokus på læring og udvikling. Nogle ting kan og skal løses i den

Oplevelsen af tilstrækkelig supervision og feedback er afgørende for, om man har et godt uddannelsesforløb.

enkelte praksis, mens andre ting måske nærmere skal understøttes i videreuddannelsessystemet. Det kan være fordeling af KBU-læger til klinikker med flere yngre læger på én gang eller mere fokus på supervisions- eller netværksgrupper, enten som en del af eksisterende fælles mødedage eller som et selvstændigt element under opholdet. Det ville være gode initiativer for alle KBU-læger. Vi tror dog, at forebyggelsen eller bekæmpelsen af ensomhed bliver endnu vigtigere blandt de KBU-læger, der starter i almen praksis.

Opholdet i almen praksis under KBU'en er utvivlsomt en stor mulighed for at vise, hvordan man kan få et godt lægeliv uden for sygehuset. Som tutorlæge spiller man en stor rolle i forhold til fremtidigt specialevalg. Vi er sikre på, at almen praksis langt de fleste steder er et godt og trygt sted at starte sit lægeliv. Tak for det! //